

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: P-1/16-7
Datum: 13. 4. 2017

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za rešitev spora glede pristojnosti, začetem z zahtevo Občine Dol pri Ljubljani, na seji 13. aprila 2017

odločilo:

Za nadzor nad varstvom pred škodljivim delovanjem voda v okolici hiše na naslovu Kamnica 6, Dol pri Ljubljani, je pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor.

OBRAZLOŽITEV

1. Občina Dol pri Ljubljani (v nadaljevanju predlagateljica) je vložila zahtevo za odločitev o sporu glede pristojnosti za nadzor nad omejevanjem pretoka hudourniških voda v okolici hiše na naslovu Kamnica 6, Dol pri Ljubljani, med njo in Inšpektoratom Republike Slovenije za okolje in prostor (v nadaljevanju IRSOP). Predlagateljica meni, da se IRSOP pri prelaganju pristojnosti nanjo neupravičeno sklicuje na 92. člen Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15 – v nadaljevanju ZV-1), saj v zadevi ne gre za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda, območje, na katerem je prišlo do posega v vodno zemljišče, pa ni ureditveno območje naselij, na katerih je skladno z 92. členom ZV-1 podeljena pristojnost lokalni skupnosti. Ker naj bi šlo za škodljivo poseganje v vode oziroma hudournik, naj bi bil v skladu z 91. členom ZV-1 pristojen IRSOP.

2. Ustavno sodišče je na podlagi sedme alineje prvega odstavka 160. člena Ustave in sedme alineje prvega odstavka 21. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) pristojno, da odloča o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi. Za te spore se v skladu z 62. členom ZUstS smiselno uporablja 61. člen ZUstS. Po drugem odstavku 61. člena ZUstS lahko, če pride do spora, ker več organov zavrača pristojnost v posamezni zadevi, zahteva rešitev spora glede pristojnosti organ, ki mu je bila zadeva odstopljena, pa meni, da zanjo ni pristojen.

3. Obravnavani spor glede pristojnosti je nastal, ker tako predlagateljica kot IRSOP zavračata pristojnost za nadzor nad zasutjem hudournika in izvedbo ukrepov v okolici hiše na naslovu Kamnica 6, Dol pri Ljubljani, s katerimi se bo zmanjšala ali preprečila ogroženost pred erozijo hudournika.¹

4. Varstvo pred škodljivim delovanjem voda obsega izvajanje ukrepov, s katerimi se zmanjšuje ali preprečuje ogroženost pred škodljivim delovanjem voda² in odpravljajo posledice njihovega škodljivega delovanja (prvi odstavek 82. člena ZV-1). Nanaša se med drugim na varstvo pred površinsko, globinsko in bočno erozijo celinskih voda (2. točka drugega odstavka 82. člena ZV-1), med katere spadajo tudi hudourniki.³ Omejevanje pretoka hudourniških voda in zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom na erozijskem območju⁴ prepovedujeta 6. in 8. točka drugega odstavka 87. člena ZV-1. Temeljno varstvo pred škodljivim delovanjem voda je v pristojnosti države in se določi v načrtih upravljanja voda (prvi in drugi odstavek 91. člena ZV-1). Skladno s prvim in drugim odstavkom 92. člena ZV-1 pa je v pristojnosti lokalnih skupnosti skrb za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij, ki obsega zlasti ukrepe za zmanjševanje odtoka padavinskih voda z urbanih površin in ukrepe za omejevanje izlitja komunalnih in padavinskih voda.

5. Inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem določb ZV-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvajajo inšpektorji, pristojni za vode, na notranjem območju vodovarstvenega območja, neposredno ob zajetju pa zdravstveni inšpektorji (174. člen ZV-1). Določene pristojnosti v zvezi z nadzorom nad vodami (t. i. vodovarstveni nadzor) imajo po ZV-1 na podlagi podeljenega javnega pooblastila tudi rečni in morski nadzorniki, ki so organizirani pri izvajalcu javne službe urejanja voda (prvi in drugi odstavek 177. člena ZV-1). Skladno s tretjim odstavkom 177. člena ZV-1 gre tako pri nadzoru nad spoštovanjem predpisov, katerih kršitev določajo prekrški, med katere spada tudi ravnanje v nasprotju s 6. in 8. točko drugega odstavka 87. člena ZV-1, za vodovarstveni nadzor. Pri obravnavani upravni zadevi, ki je predmet spora glede pristojnosti, ne gre za odločanje o prekršku zoper povzročitelja zasutja hudournika, temveč za izvajanje nadzora nad izvrševanjem predpisa, ki ureja obveznost države in lokalnih skupnosti, da zagotovijo varstvo pred

¹ Obravnavani primer je v bistvenem podoben zadevi št. P-1/15 (odločba z dne 14. 7. 2016), v kateri je Ustavno sodišče odločilo, da je za nadzor nad odstranitvijo odpadkov z vodnega in priobalnega zemljišča pristojen IRSOP.

² Škodljivo delovanje voda je delovanje voda, ki v večjem obsegu ogroža življenje ljudi ali njihovo premoženje (33. točka 7. člena ZV-1).

³ Celinske vode so tekoče in stoječe vode. Tekoče vode so naravni vodotoki, kot so hudourniki, potoki in reke, ne glede na to, ali imajo stalen ali občasen pretok, ter vodotoki, ki so nastali zaradi prestavitve naravnega vodotoka, njegove zajezitve ali ureditve (prvi, drugi in tretji odstavek 10. člena ZV-1).

⁴ Območje, ki je ogroženo zaradi erozije celinskih voda (t. i. erozijsko območje – 2. točka prvega odstavka 83. člena ZV-1), je območje, ki je kot tako določeno zaradi zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda. Med erozijska območja med drugim sodijo zemljišča, ki so pod vplivom hudournih voda (povirja) (2. točka prvega odstavka 87. člena ZV-1).

škodljivim delovanjem voda. Tovrstni nadzor pa spada v pristojnost državnih inšpektorjev, pristojnih za vode.

6. Za nadzor nad varstvom pred škodljivim delovanjem voda v okolici hiše na naslovu Kamnica 6, Dol pri Ljubljani, je glede na navedeno pristojen IRSOP.

7. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi četrtega odstavka 61. člena ZUstS in četrte alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS št. 46/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica